

Berhida Város Önkormányzata
8181 Berhida, Veszprémi u. 1-3.
Tel.:88/585-621, E-mail: polgarmester@berhida.hu

Beszámoló a lakóhelyi környezet állapotáról

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 51. § (3) bekezdése alapján, jelen előterjesztésben kívánom ismertetni városunk környezeti állapotának helyzetét.

1.) A levegőminőség állapota

Berhida Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének 18/2015.(XII.10.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) környezetvédelmi fejezete is szabályozza az alábbiak szerint a levegő minőségét befolyásoló tevékenységek működését, és azok technikai alkalmazását.

„9. § (1) A légszennyező források üzemeltetését az elérhető legjobb technika alkalmazásával kell végezni.

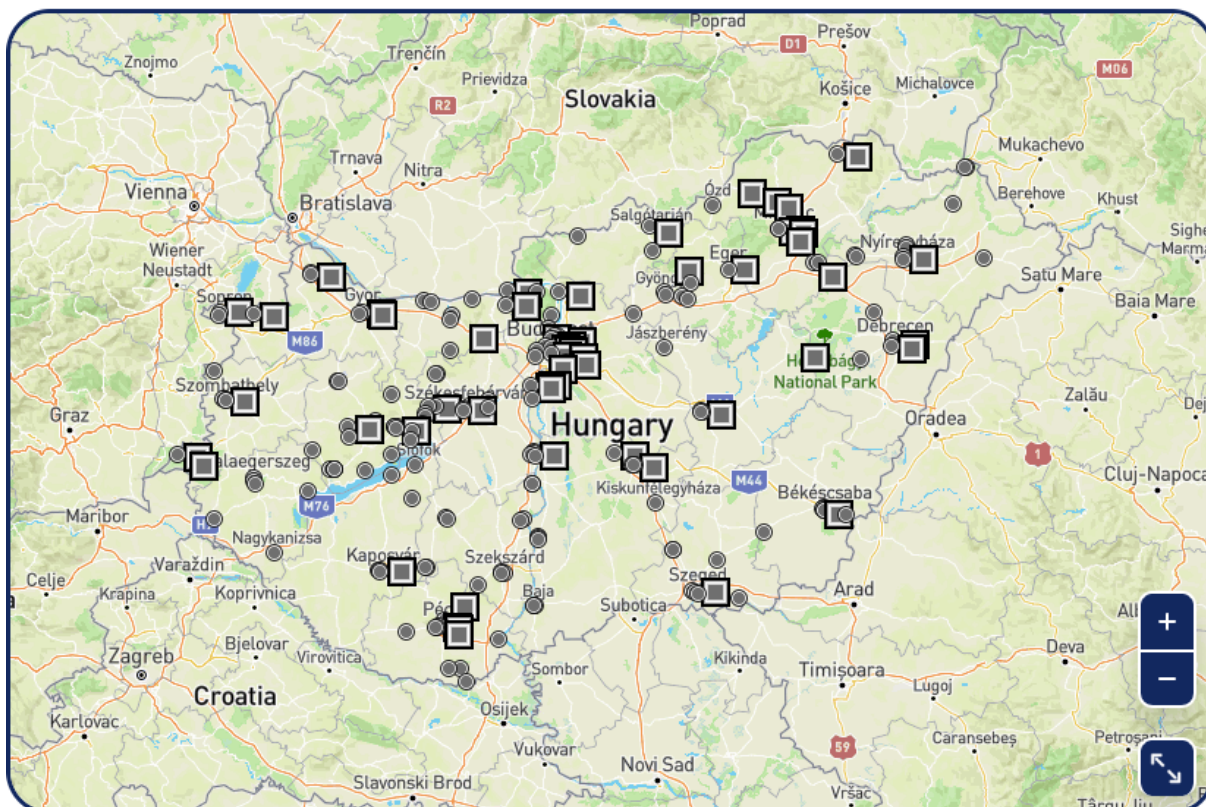
(2) Amennyiben a légszennyezettség mértéke a zónában a megengedett határértéknél kisebb, a fenntartható fejlődéssel összhangban meg kell őrizni a meglévő jó állapotot a vonatkozó jogszabály szerint.

(3) Levegőtisztaság-védelmi szempontból védelmi övezetet igénylő létesítmény kizárólag oly módon alakíthatók ki, hogy a szomszédos telkek, építési övezetek, övezetek, beépítési lehetőségét, területfelhasználását ne korlátozzák.

(4) A Natura 2000 területek levegőtisztaságvédelmi szempontból ökológiai érzékeny, sérülékeny területeknek tekintendők. E területek térségében kizárólag olyan létesítmények, tevékenységek engedélyezhetők, amelyek esetén a Natura 2000 területeken az ökológiai sérülékeny területekre vonatkozó határértékek teljesülnek.

(5) Diffúz légszennyezést okozó tevékenységek nem folytathatók.”

(forrás: <https://or.njt.hu/eli/734147/r/2015/18> letöltve: 2025.03.06.)

Automata mérőállomások és Manuális mérőpontok elhelyezkedése Magyarországon
(forrás: <https://legszenyezettseg.met.hu/levegominoseg/informacio/allomashalozat>
letöltve: 2025.03.06.)

ÁLLOMÁS			SZENNYEZŐK									
Város	Cím	Állomás típusa	NO	NO2	NOX	SO2	CO	O3	PM10	PM2.5	VOC	BTEX
Várpalota	Szent István út - Honvéd utca	városi közlekedési	X	X	X	-	X	-	X	X	-	-

BTEX: benzol, toluol, etil-benzol, o-xilol, m-p-xilol
VOC: etán, etén, propán, propén, i-bután, n-bután

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat keretén belül működő várpalotai mérőállomás és a mért szennyező komponensek
(forrás: <https://legszenyezettseg.met.hu/levegominoseg/automata-meroallomasok>
letöltve: 2025.03.06.)

Levegőminőségi zónák Magyarországon

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet (a továbbiakban: rendelet) jelöli ki Magyarországon azokat a területeket, amelyen belül a környezetvédelmi hatóság által meghatározott helyen, a szennyező anyag koncentrációja tartósan, vagy időszakosan a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. mellékletében meghatározott tartományok valamelyikébe esik. Ezeket a területeket a rendelet légszennyezettségi zónákba, illetve agglomerációba sorolja.

Hazánkban összesen 9 légszennyezettségi zóna és 1 agglomeráció található:

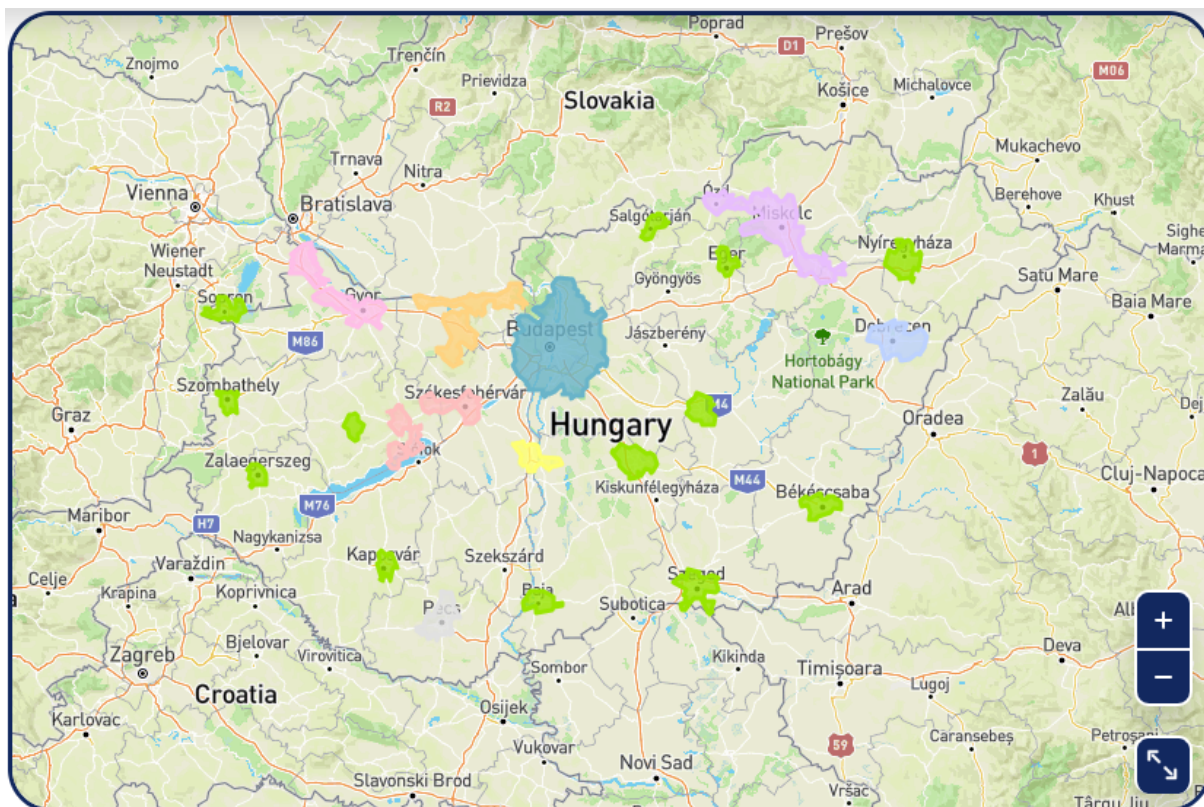
1. Budapest és környéke agglomeráció
1. Győr-Mosonmagyaróvár zóna
2. Komárom-Tatabánya-Esztergom zóna
3. Székesfehérvár-Veszprém zóna
4. Dunaújváros környéke zóna
5. Pécs környéke zóna
6. Sajó völgye zóna
7. Debrecen környéke zóna
8. Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat zóna
9. Kijelölt városok zóna (Ajka, Baja, Eger, Kaposvár, Kecskemét, Nyíregyháza, Békéscsaba, Salgótarján, Sopron, Szeged, Szombathely, Szolnok, Zalaegerszeg)

A szennyezőanyagok koncentrációját, illetve a mérőpontok számát ezekre a zónákra vonatkoztatva kell meghatározni. A zónákat és agglomerációt a rendelet 2. mellékletében felsorolt települések közigazgatási határa határozza meg.

Berhidát a Veszprém – Székesfehérvár tengelybe tartozó településként a 4. zónába sorolják.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló rendelet összhangban van az Európai Parlament és a Tanács 2008/50/EK irányelvével valamint az Európai Parlament és a Tanács 2004/107/EK irányelvével.

(forrás: <https://infostart.hu/belfold/2024/10/13/megfelel-magyarorszag-az-unios-kovetelmenyeknek> letöltve: 2025.03.03.)

Jelmagyarázat:

- Budapest és környéke
- Győr-Ménfőcsanak
- Komárom-Tatabánya-Esztergom
- Székesfehérvár-Veszprém
- Dunaújváros környéke
- Pécs környéke
- Sajóvölgy
- Debrecen környéke
- Kijelölt városok
- Az ország többi területe

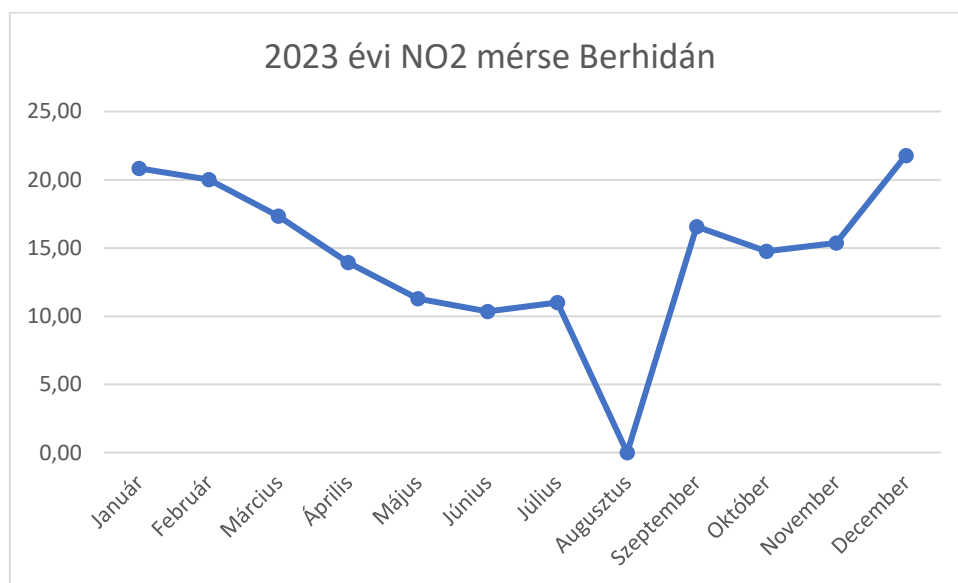
A zónák és agglomeráció elhelyezkedése

(forrás: <https://legszenyezettseg.met.hu/levegominoseg/informacio/levegominosegi-zonak> letöltve: 2025.03.03.)

A településünkön mintavevő hely található Peremarton-gyártelep, Ibolya u. 2. szám alatt, itt az előző években is csak a NO₂ koncentrációját mérték, melyről egyelőre 2024-es adat nem található a weboldalon, azonban 2023. évben az alábbi adatot szolgáltatotta.

2023 év	NO2
Január	20,82
Február	20,01
Március	17,34
Április	13,94
Május	11,29
Június	10,35
Július	11,00
Augusztus	0,00
Szeptember	16,56
Október	14,76
November	15,37
December	21,78

Peremarton-gyártelep, Ibolya u. 2. szám alatt manuális mérőállomás 2023. évi NO₂ adatai.

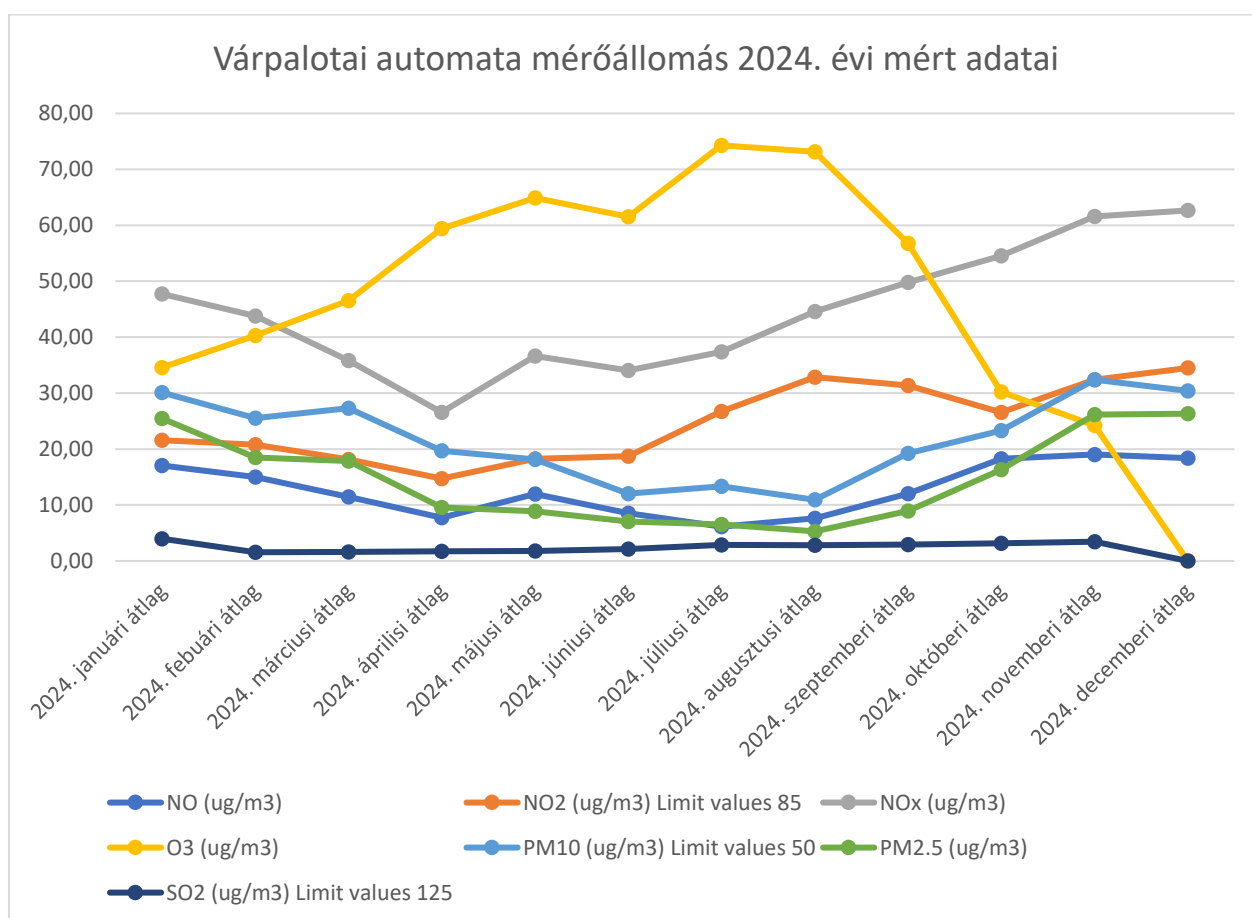
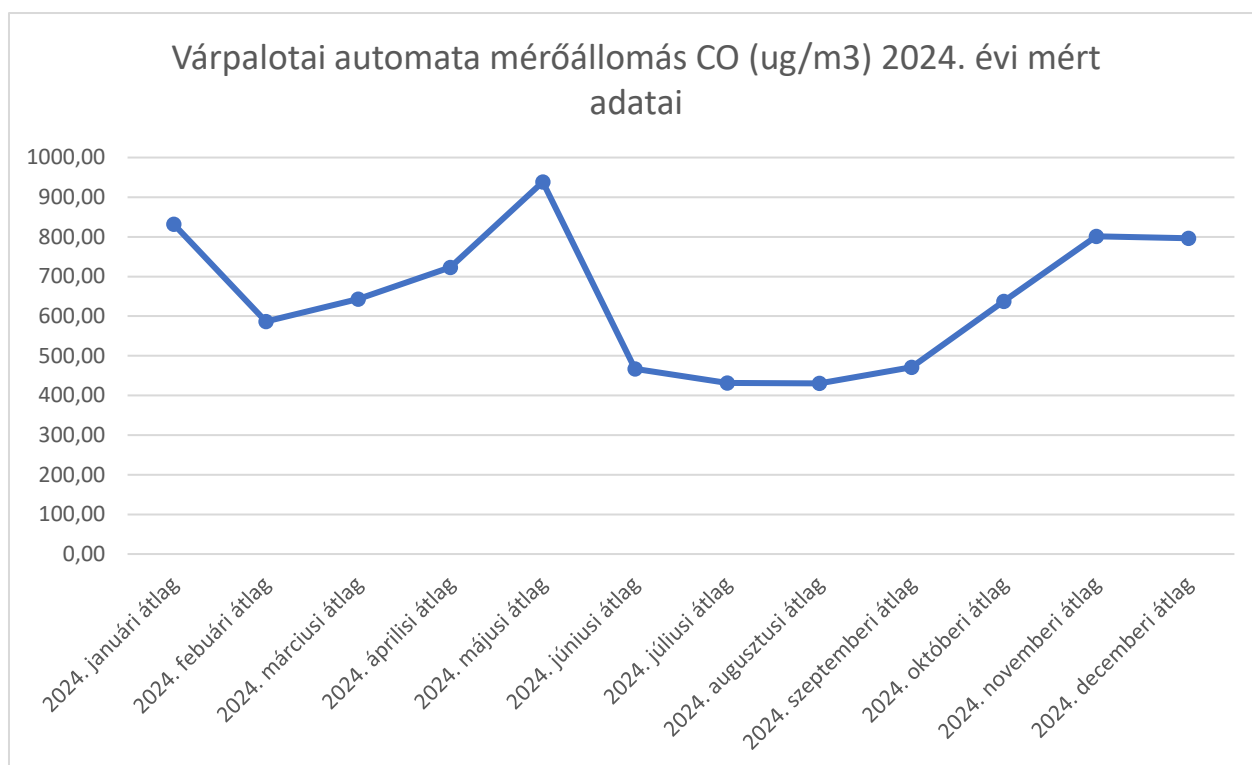

Peremarton-gyártelep, Ibolya u. 2. szám alatt manuális mérőállomás 2023. évi NO₂ adatainak diagramja.

A településhez legközelebb lévő – várpalotai – nyilvános adatokat szolgáltató mérőállomáson folyamatos, több komponensre is kiterjedő mérés történik.

	CO (ug/m3)	NO (ug/m3)	NO2 (ug/m3) Limit values 85	NOx (ug/m3)	O3 (ug/m3)	PM10 (ug/m3) Limit values 50	PM2.5 (ug/m3)	SO2 (ug/m3) Limit values 125
2024. januári átlag	831,94	17,07	21,57	47,75	34,60	30,10	25,48	3,97
2024. februári átlag	586,79	15,02	20,76	43,78	40,32	25,55	18,52	1,54
2024. márciusi átlag	643,35	11,47	18,16	35,81	46,51	27,32	17,84	1,61
2024. áprilisi átlag	723,00	7,73	14,72	26,57	59,41	19,67	9,57	1,72
2024. májusi átlag	938,42	11,98	18,26	36,62	64,91	18,16	8,87	1,79
2024. júniusi átlag	467,23	8,55	18,74	34,09	61,52	12,00	7,07	2,14
2024. júliusi átlag	431,55	6,13	26,73	37,36	74,29	13,35	6,52	2,86
2024. augusztu si átlag	430,43	7,61	32,88	44,58	73,13	10,93	5,29	2,83
2024. szeptemb eri átlag	470,88	12,04	31,34	49,81	56,78	19,23	8,96	2,90
2024. októberi átlag	637,71	18,26	26,55	54,56	30,24	23,29	16,32	3,14
2024. november i átlag	801,70	19,04	32,39	61,58	24,19	32,40	26,13	3,47
2024. december i átlag	796,16	18,37	34,49	62,66	0,00	30,39	26,32	0,00

A 2024. évi várpalotai adatok összesítése havi átlagban.

Szennyezőanyagok koncentrációja*						
	Kiváló	Jó	Megfelelő	Szennyezett	Erősen szennyezett	Rendkívül szennyezett
Benzol	0-4	4-8	8-10	10-20	20-30	30-50
CO	0-4000	4000-8000	8000-10000	10000-20000	20000-30000	30000-50000
PM_{2,5}	0-10	10-20	20-25	25-50	50-75	75-800
PM₁₀	0-20	20-40	40-50	50-100	100-150	150-1200
NO₂	0-40	40-90	90-120	120-230	230-340	340-1000
O₃	0-50	50-100	100-130	130-240	240-380	380-800
SO₂	0-100	100-200	200-350	350-500	500-750	750-1250

*(a szennyezőanyagok koncentrációja [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] alapján)

Levegőminőségi index	Általános népesség	Érzékeny csoportok
Kiváló	A levegő minősége jó. Élvezze a szokásos szabadtéri tevékenységeket.	A levegő minősége jó. Élvezze a szokásos szabadtéri tevékenységeket.
Jó	Élvezze a szokásos szabadtéri tevékenységeket.	Élvezze a szokásos szabadtéri tevékenységeket.
Megfelelő	Élvezze a szokásos szabadtéri tevékenységeket.	Fontolja meg az intenzív szabadtéri tevékenységek csökkentését, ha tüneteket tapasztal.
Szennyezett	Fontolja meg az intenzív tevékenységek csökkentését a szabadban, ha olyan tüneteket tapasztal, mint a szemfájás, a köhögés vagy a torokfájás.	Fontolja meg a fizikai aktivitás csökkentését, különösen a szabadban, legfőképp akkor, ha tüneteket tapasztal.
Erősen szennyezett	Fontolja meg az intenzív tevékenységek csökkentését a szabadban, ha olyan tüneteket tapasztal, mint a szemfájás, a köhögés vagy a torokfájás.	Csökkentse a fizikai aktivitásokat, különösen a szabadban, legfőképp, ha tüneteket tapasztal.
Rendkívül szennyezett	Csökkentse a fizikai aktivitásokat a szabadban.	Kerülje a szabadban végzett fizikai tevékenységeket.

(forrás: <https://legszenyezettseg.met.hu/levegominoseg/informacio/aq-index-tajekoztato> letöltve: 2025.03.06.)

Az index tartományokat egészségi állapotra vonatkozó üzenetek egészítik ki, amelyek ajánlásokat nyújtanak mind az általános egészségi állapotú, mind az érzékeny népesség számára. Ez utóbbi magában foglalja a légzési problémákkal küzdő felnőtteket és gyermekeket, valamint a szívbetegségben szenvedő felnőtteket.

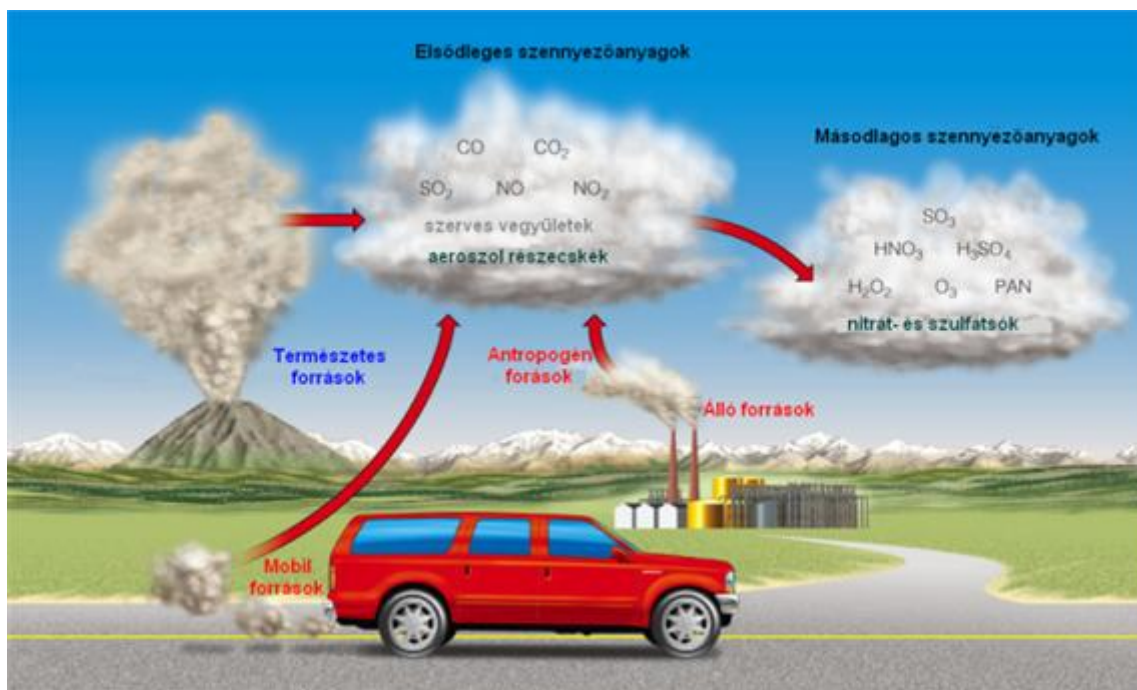
A különböző szennyező hatások (közlekedés, környező iparterületek kibocsátása) ellenére a város levegőjének minősége jó, az egyes komponensek koncentrációja

határérték alatti. A levegőminőség szempontjából a NO_x-ok, illetve a szilárd részecskék (por) levegőbe jutó mennyiségét megfelelő intézkedésekkel csökkenteni kell.

A NO_x-ok határértéket közelítő koncentrációjának csökkentése az átmenő közúti forgalom mérséklésével és az ipari üzemek szennyezőanyag-kibocsátásának csökkentésével érhető el.

1.1. Háztartási tüzelőanyagok hatása a levegőminőségre

A légszennyező anyagok származhatnak természetes és mesterséges (humán eredetű) forrásokból. A légszennyezés természetes és humán forrásai időben egyszerre léteznek. Így kijelenthetjük, hogy tiszta levegő nincs, csupán több vagy kevesebb, általunk károsnak ítélt anyagot tartalmazó légkör. Humán eredetű légszennyező anyag kibocsátása az ember termelési tevékenységéhez (ipar, mezőgazdaság), a motorizált közlekedéshez, valamint a háztartásokhoz kapcsolható.

(forrás: <https://gyongyos.hu/kornyezetvedelem/a-haztartasi-tuzeloanyagok-hatasa-a-levegominosegre/> letöltve: 2025.03.06.)

Ha a fontosabb háztartási tüzelőanyagokat és fűtési módszereket sorrendbe állítjuk aszerint, hogy melyik mennyire szennyezi a légkört, akkor a legkedvezőbbtől a legkedvezőtlenebb felé a következő sort kapjuk:

elektromos fűtés → gázfűtés → jó minőségű fa vagy feketekőszén → barnakőszén – lignit → (törvény által **tiltott** anyagok égetése)

A lakossági fűtés, különösen a helytelen tüzelés és háztartási hulladékok tüzelőberendezésekben történő elégetése súlyos egészségügyi következményekkel jár. A gyengébb minőségű szenek (tőzeg, lignit) égetése során jelentős mennyiségű és fajtájú káros anyag keletkezik egyrészt a tüzelésre nem alkalmas anyagok összetételből, másrészt az alacsonyabb égetési hőmérsékletből adódóan. Jelentős veszélyt jelent az is, ha a tökéletlen égés során felszabaduló gázok egy része nem a kéményen keresztül távozik, hanem a lakószobába kerül, így a beltéri levegő minőségének nagymértékű romlása a bent lévők egészségét – különösen a gyermekekét és időskorúakét – közvetlenül károsítja.

Még veszélyesebb a műanyagok, vagy egyéb, az egészségre rendkívül veszélyes anyagok elégetése. Becslések szerint Magyarországon évente több ezer tonna műanyag hulladék, rongy, bútor, csomagolóanyag és építőipari hulladék kerülhet háztartások kazánjába vagy kályháiba.

A nem megfelelő minőségű tüzelőanyag mellett sajnos az is probléma, hogy sok helyen hulladékot is égetnek a háztartási tüzelőberendezésekben. Érdeemes tudni, hogy a büntetés mellett a készülék garanciáját is kockáztatja az, aki nem megfelelő tüzelőanyagot használ, mivel a nem rendeltetésszerű használat érvényteleníti a jótállást. A legbiztosabb megoldás, ha felelős erdőgazdaságból vásárolt tüzelőt teszünk a kazánba.

A légszennyező fűtési szokások egészségi veszélyeiről történő lakossági tájékoztatás céljából indult el az interneten is elérhető Fűts okosan! kampány, (Fűts okosan kampány webes címe: <http://www.futsokosankampany.hu/>) melynek célja a helyes fűtési technikák bemutatása. A hivatal szerint a – szemléletformálás – a légszennyezettség elleni harc leghatékonyabb eszköze. Az önkormányzat a fűtési idény kezdetén a helyes fűtési technikáról szóló Fűts okosan! kampány, valamint a kémények ellenőrzésének fontosságáról szóló Katasztrófavédelem által összeállított alábbi tájékoztató anyagokat közzéteszi.

1.2. Szabadtéri égetés

Berhida Város Önkormányzata a 2023. májusában alkotta meg az avar és kerti hulladékok nyílt téri égetéséről szóló rendeletét ([Az avar és kerti hulladékok nyílt téri égetéséről szóló Berhida Város Önkormányzata Képviselő-testületének az 12/2023. \(VI. 30.\) önkormányzati rendelete](#)), mely szerint évente két alkalommal lehet nyílttéri égetéssel avar és kerti hulladékot égetni. Erről szóló lakossági tájékoztatót az önkormányzat minden alkalommal közzéteszi.

1.3. Közlekedési emisszió

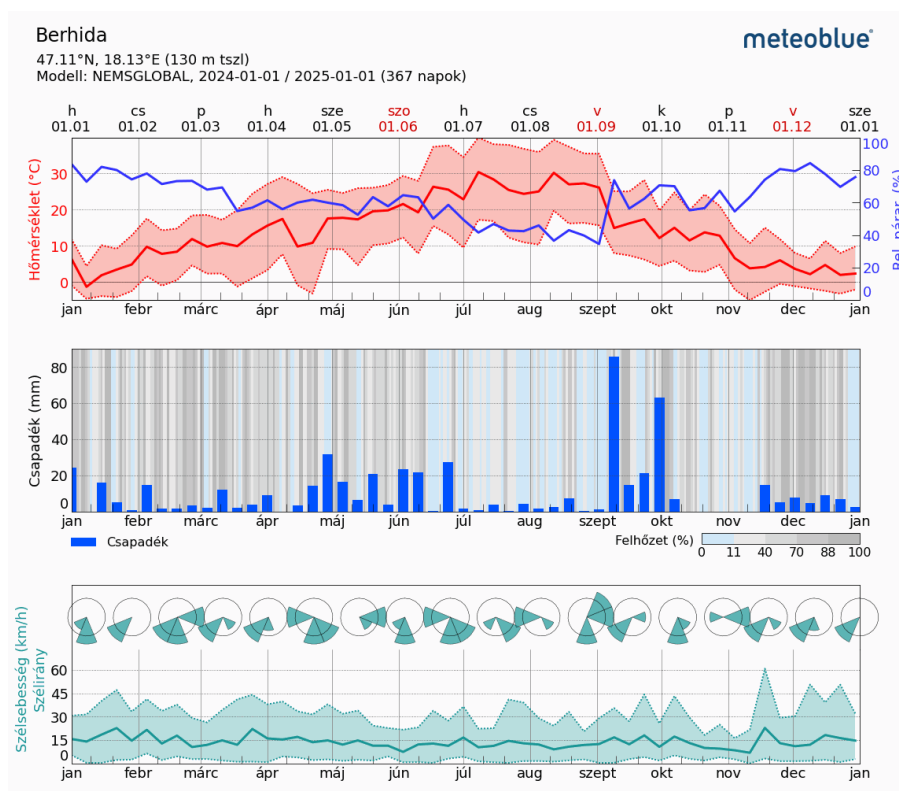
A város legfontosabb útja a nagyjából kelet-nyugati irányban húzódó 7202-es út, ez biztosít összeköttetést Berhidának Székesfehérvár és Veszprém térsége, illetve az északi Balaton-part nagyobb városai felé is. Észak-déli irányban halad végig a településen a Lepsénytől Várpalotáig húzódó 7207-es út, illetve a település keleti szélén torkollik be a 7202-es útba, dél felől a Papkeszin átvezető 7215-ös út.

Berhidán helyi autóbuszjárat üzemel, melynek szolgáltatóját nyilvános pályázat útján választotta ki az önkormányzat. A közforgalmú helyi menetrend szerinti autóbuszjárat üzemeltetését egyéni vállalkozó végzi.

A településen a levegőtisztasági problémák továbbra is a 7202. és a 7207 számú főút nagy forgalmából adódnak, ahol a személygépjármű forgalom mellett jelentős a tehergépkocsi forgalom is, mivel Berhidán, valamint a környező településeken jelentős a mezőgazdaságot kiszolgáló üzem működik. A járművek fajlagos légszennyezőanyag-kibocsátásai csökkennek, amelyek következtében a szén-monoxid és szén-hidrogén emisszió is jelentősen csökken (a katalizátoroknak köszönhetően). Ezzel szemben a nitrogén-oxidok kibocsátása viszont nő, mert a fajlagos kibocsátás csökkenése sem tudja kompenzálni a forgalom növekedését.

2. Éghajlat

Berhida időjárásának jellemzésénél – önálló, közhiteles adatokat szolgáltató meteorológiai mérőpont hiányában – a környék időjárási megfigyeléseit alkalmazó modellezésre kell támaszkodunk.

Berhida város 2024. év meteorológiai adatainak összefoglaló diagramjai (forrás: <https://www.meteoblue.com/> letöltve: 2025.03.07.)

2024 időjárási szempontból szélsőségekkel teli év volt, az év a megszokottnál enyhébb januárral kezdődött, majd február és március rekordmelegei következtek. A nyár forró és száraz volt, míg a november szokatlan hidege negatív hőmérsékleti anomáliát hozott, amit már 17 hónapja nem tapasztalhattunk.

Mit üzen 2024 időjárása?

2024 időjárása ismét rávilágított arra, hogy a klímaváltozás nem pusztán a globális felmelegedést jelenti, hanem a szélsőségek gyakoribbá és intenzívebbé válását. Az év során tapasztalt rendkívüli hőhullámok, aszályok és szokatlan hideg időszakok is igazolják, hogy a „normális” időjárási viszonyok fogalma egyre inkább elmosódik.

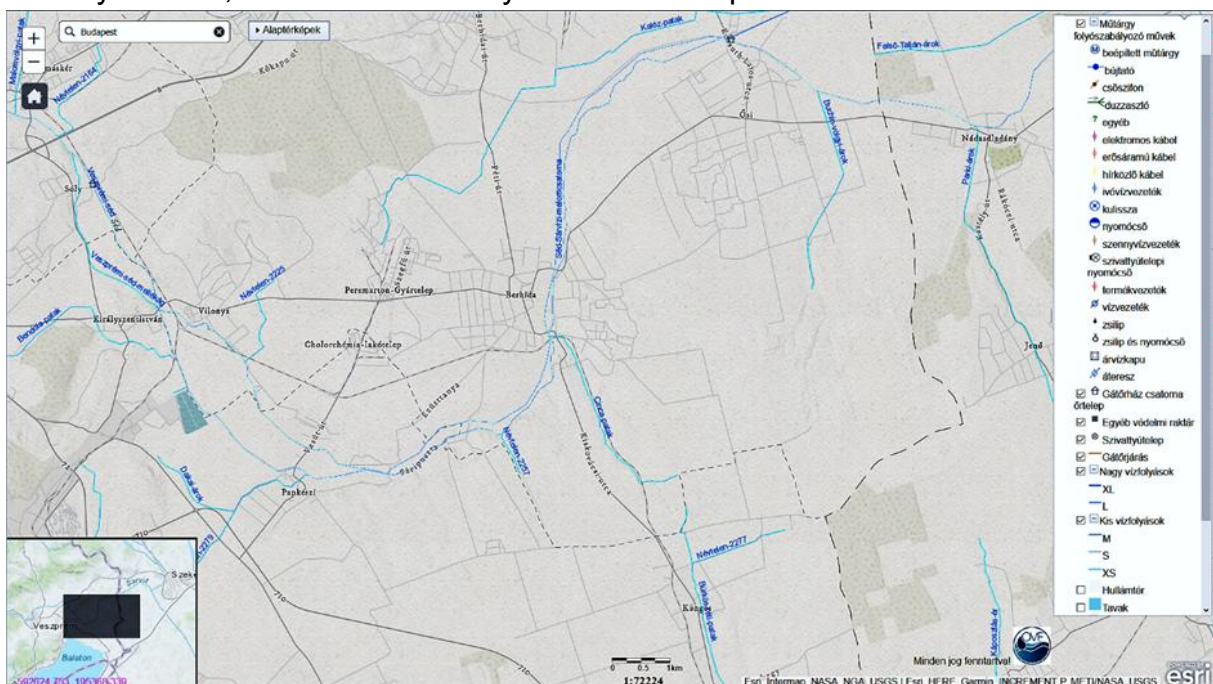
2024 tanulsága az, hogy fel kell készülnünk az egyre nagyobb mértékű változásokra, és az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése érdekében tett lépések sürgősebbé váltak, mint valaha.

(forrás: https://www.agroinform.hu/idojaras_hirek/kitalalod-hany-honap-idojarasa-volt-normalis-2024-ben-78161-001 letöltve: 2025.03.09.)

3. Felszín alatti és felszín feletti vizek

3.1. Felszín feletti vizek

Berhida és településrészei területén több kisebb vízfolyás található: a Veszprémi-Séd, Séd-Sárvízi-malomcsatorna, a Cinca-patak és a Kalóz/Kálóz-patak. A vízügyi térkép néhány további, névtelen árkot is nyilvántart. A település állóvize a Kis-tó.

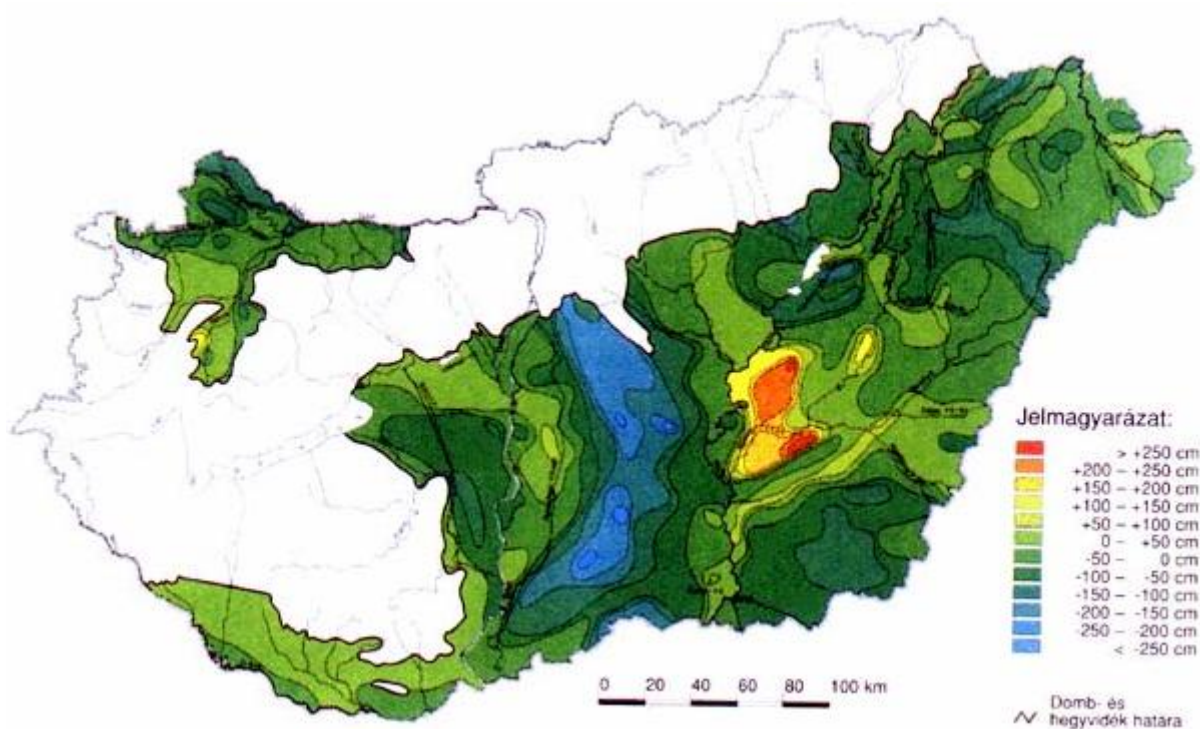

Felszíni vizek (vízfolyások) Berhidán
(forrás: www.vizeink.hu letöltve: 2021.03.10)

A Séd 55 km hosszú, vízgyűjtőterülete 513 km², a Nádor-Malom-csatorna 15 km hosszú, vízgyűjtő területe 92 km². A Sédről a hajmáskéri vízmércétől vannak vízjárási adataink. E szerint a vízállások 20 és 290 cm, a vízhozamok pedig 0,55 és 28 m³/s között ingadoztak, ami elárulja az erősen karsztos jelleget. A vízszegény időszak a nyár vége és az ősz, míg az árvizek tavasszal jellemzőek. Vízjárásukat a Bakonyból leáramló karsztvíz-utánpótlás erősen befolyásolja és kiegyenlíti. A vízgyűjtő egésze száraz, vízhiányos terület. A Kálóz-patak 12,2 km hosszú, míg a Cinca 5,6 km.

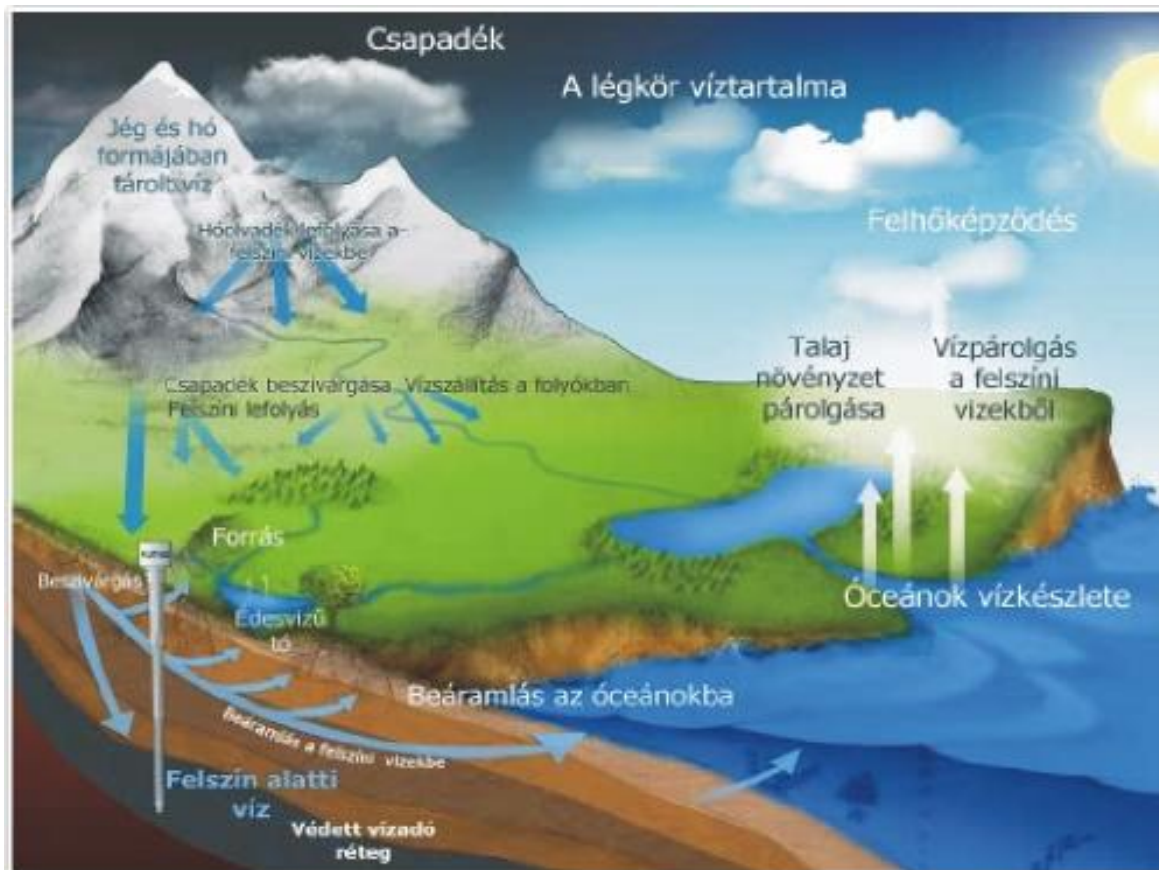
3.2. Felszín alatti vizek

A Dunántúli-középhegységben az 1960-as évektől a fokozott barnaszén- és bauxitbányászat a 70-es–80-as évekre súlyos károkat idézett elő a karsztvíz lecsapolásával (lásd alább). Ma már a bányászat során fakasztott víz mennyisége lényegesen csökkent, s ezzel mérséklődtek a problémák; mégis, jóllehet a nagyarányú vízszintsüllyedés (depresszió) visszatöltése megindult, a természeteshez közeli állapot visszatérése – ha egyáltalán – csak a jövő század elején remélhető. A bányák felhagyása ugyanakkor komoly vízminőségi gondokhoz vezethet, különösen ott, ahol a korábbi bányavíz ivóvízként hasznosították (pl. Nyirád, Rákhegy, Tatabánya).

A talajvízszint napjainkbeli süllyedése (az 1994. évi közepes talajvízszint az 1956–60. évek átlagához viszonyítva)

(forrás: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/pannon-pannon-enciklopedia-1/magyarorszag-foldje-1D58/az-eghajlat-a-vizek-a-talaj-es-az-elovilag-foldrajza-25FA/felszinalatti-vizek-liebe-pal-2746/a-felszinalatti-vizeszletek-hasznositasa-2764/> letöltve: 2025.03.07.)

A felszín alatti vizek körforgása

(forrás: <https://enfo.hu/node/4582> letöltve: 2025.03.06.)

A felszín alatti vizek a víz körforgásának rendkívül fontos elemét képezik. A csapadékvíz egy része a földfelszínre érve beszivárog a földtani közegbe, ott hosszabb-rövidebb időt eltöltve (néhány naptól akár több ezer évig is), lassú áramlással folyamatosan mozogva a megcsapolási helyeken (pl. források, vízfolyások medrei, feláramlási területek) ismét felszínre bukkan. Felszín alatti víznek nevezünk minden, a föld felszíne alatt a telített zónában elhelyezkedő vizet, amely közvetlen érintkezésben van a földtani közeggel.

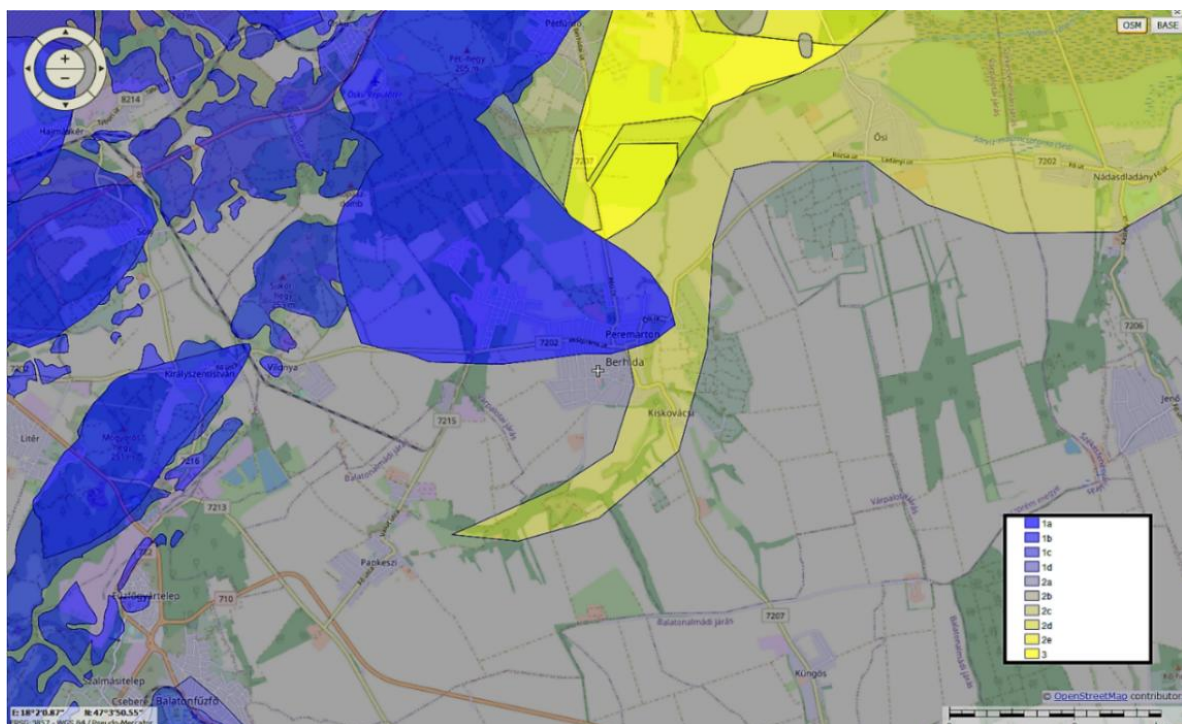
A felszín alatti vizeket a víztartó közet minőségétől függően és a felszínnel való atmoszférikus kapcsolat alapján osztályozzuk:

a) talajvíz,

- b) parti szűrésű víz,
- c) rétegvíz (porózus tároló közet vize),
- d) hasadékos, repedezett tároló közet vize (főként karsztvíz).

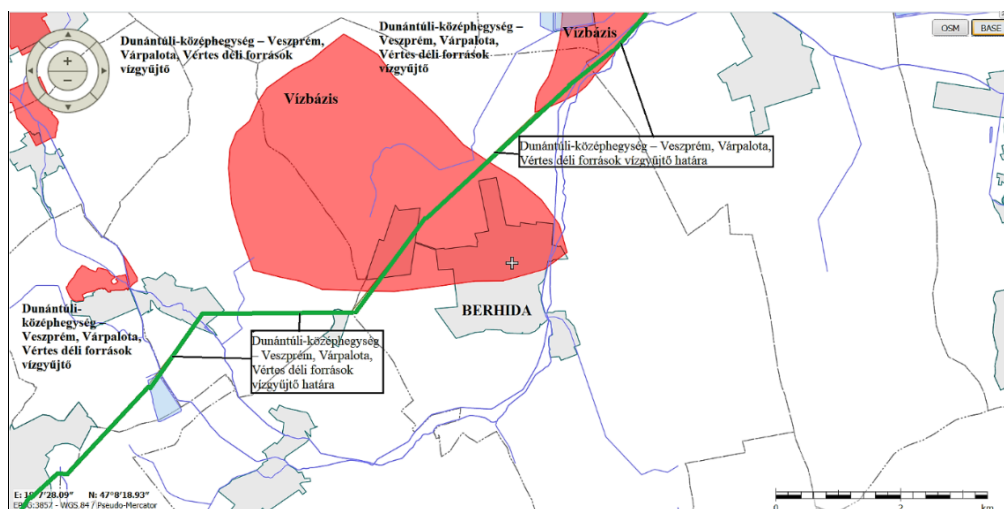
A víz a földtani közegben lassú áramlással folyamatosan mozog, sebességét a kőzetek porozitása és vízáteresztő képessége, valamint térbeli helyzete határozza meg. Bár a fentiek alapján az egyes víztartó képződményekben lévő vizek meglehetősen eltérő tulajdonságokkal jellemezhetők, mégis elmondható, hogy a különböző víztartókban lévő felszín alatti vizek dinamikus kapcsolatban állnak egymással. Ebből következően gyakori, hogy a felszín alatti vizek mennyiségi, minőségi viszonyait befolyásoló tevékenység (pl. vízkivétel, szennyező anyag bekerülése) nem csak az adott helyen érezteti hatását, hanem a más víztartó képződményekben lévő felszín alatti vizek állapotát is befolyásolja.

Berhida a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet szerint a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi (kiemelten érzékeny) területen fekszik.

Berhida érzékenységi térképe alkategóriák szerint
(forrás: OKIR (1:68247))

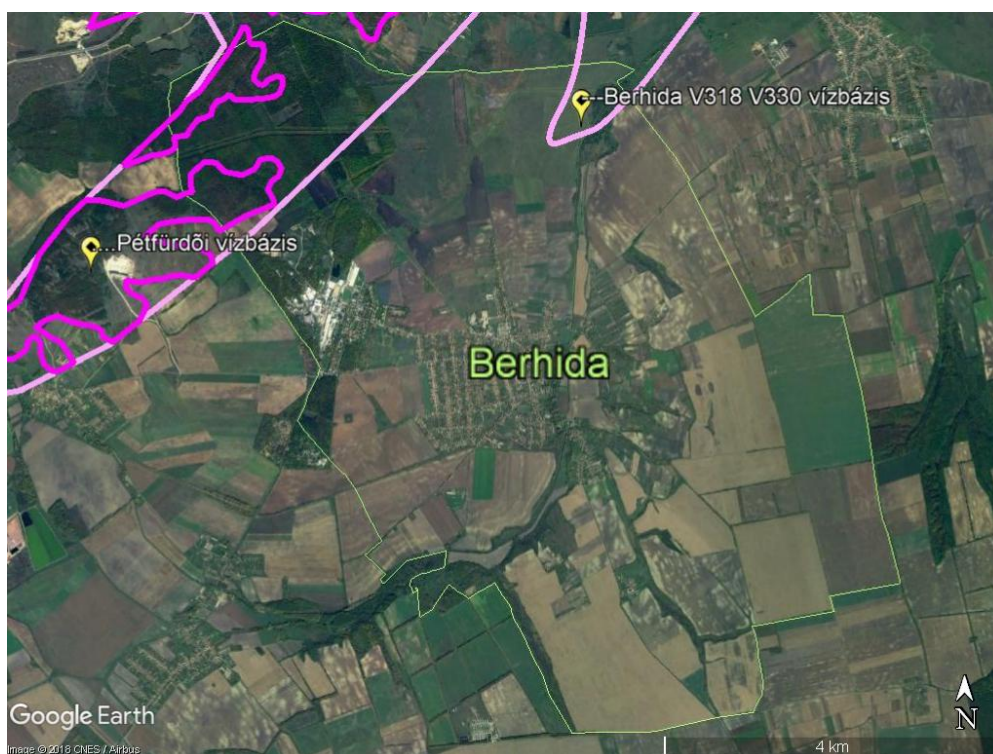
Berhida ivóvízellátását a karsztvíz biztosítja, így a felszín alatti vizek állapota stratégiai jelentőséggel rendelkezik. A Város közigazgatási területének északnyugati része, valamint a Berhida V318 V330 és a Pétfürdői vízbázisok a Dunántúli-középhegység – Veszprém, Várpalota, Vértes déli források vízgyűjtőjén találhatók.

A k.4.2 karsztvíztest – Balaton-felvidéki karszt határa és a vízbázisok
(forrás: OKIR FEVISZ (1: 68247))

Jelmagyarázat

— településhatár	— "A" védőidom
— külső védőterület	— "B" védőterület
— külső védőidom	— "B" védőidom
— "A" védőterület	— "C" védőterület

Vízbázis védőterületek

(forrás: https://bakonykarszt.hu/hu/water_bases?town_id=9 letöltés: 2022.03.12)

3.2.1. Jogszabályi szabályozás

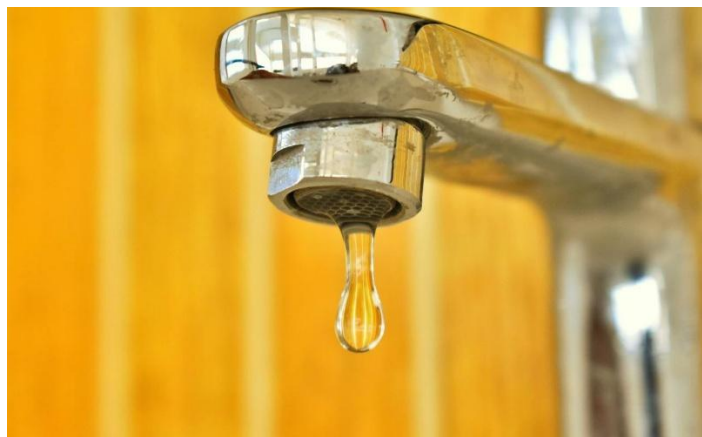
A Berhida Város Önkormányzatának Rendeletének 9. § (7) – (9) bekezdése értelmében „(7) Az ingatlan tulajdonosa (használója) az ingatlant csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy a felszíni vizek természetes lefolyását ne akadályozza, a vízelékesítmények állapotát, üzemeltetését, fenntartását ne veszélyeztesse, továbbá a víz minőségét ne károsítsa.

(8) Terepszint alatti építmények kizárólag a felszín alatti vizek mozgását nem akadályozó, az érintett térség vízháztartását nem befolyásoló módon létesíthetők. Terepszint alatti építés esetén a felszín alatti vizek továbbvezetését meg kell oldani

(9) Külön jogszabályban meghatározott káros és veszélyes anyagokat tartalmazó szennyvizek a közcsonnába, ill. szennyvízgyűjtőbe nem vezethetők. A káros és veszélyes anyagokat tartalmazó szennyvizeket a közcsonnába vezetés előtt a telephelyen belül előtisztítani, ill. előkezelni kell. A közcsonnába kizárólag a vonatkozó országos érvényű jogszabályok előírásainak megfelelő szennyvizek vezethetők.”

(forrás: <https://or.njt.hu/eli/734147/r/2015/18> letöltve: 2025.03.06.)

3.3. Ivóvíz (víziközmű vagyon)

Több alkalommal tárgyalta a képviselő-testület a város vízközmű vagyonának állami átadását, majd végül 2024. év elején megszavazta a képviselő-testület az ivóvíz víziközmű vagyon Magyar Állam javára történő átadását. Erre a lépésre azért kényszerültek az önkormányzatok, – többek között Berhida Város Önkormányzata is – mert a tulajdonukban álló vízművek a csőd szélére kerültek. Ez a helyzet a kormány hatósági vízdíja és közműadója miatt állt elő. A kormány csak azoknak az önkormányzati vízműveknek kínálta fel a mentőövet, amelyek a vízközmű vagyonukat ingyenesen állami tulajdonba adják.

(forrás: <https://berhidaihirek.hu/2023/12/07/az-allame-lett-a-vizkozmu-vagyon-es-a-szolgalatasi-kotelezetsege-is/> letöltés: 2025.03.08.)

3.3.1. Berhida település ivóvíz minősége

A településen szolgáltatott ivóvíz minősége az elmúlt időszakban nem változott. A mérési eredmények alapján a vízminőség a víz keménységét leszámítva jó minőségű.

Várpalotai üzemhernökség szolgáltatási terület	Víz típus	Vízminőségi értékek	
		nk°	Összes keménység
			mg/l CaO
Berhida	karsztvíz	22-30	220-300

Víz keménysége Berhidán (forrás: Bakonykarszt Zrt.)

	Átlagérték településre		Határérték	
Ammónium-ion	< 0.02	mg/L	0.20	mg/L
Fajl. el. vezetőképesség (20 °C)	664.75	µS/cm	2500	µS/cm
Kalcium	91	mg/L	-	mg/L
Kálium	2	mg/L	-	mg/L
Kémiai oxigénigény (KOI ps)	0.5	mg/L	3.50	mg/L
Klorid	8	mg/L	100	mg/L
Magnézium	52	mg/L	-	mg/L
Mangán	< 0.02	mg/L	0.05	mg/L
m-lúgosság	8	mmol/L	-	mmol/L
Nátrium	6	mg/L	200	mg/L
Nitrát	8	mg/L	50	mg/L
Nitrit	< 0.01	mg/L	0.10	mg/L
Összes keménység	25	nk°	>5 és <35	nk°
pH	7.42	-	>6.50 és <9.50	-
Szulfát	35	mg/L	250	mg/L
Vas	0.04	mg/L	0.20	mg/L

Vízminőségi adatok Berhida településen

(forrás Bakonykarszt Zrt. honlapja

https://bakonykarszt.hu/hu/water_quality?region_city=409 letöltés:2025.03.07.)

3.4. Közcsona és szennyvíztisztítás

A szennyvízelvezető rendszer részét képező Kiskovácsi utcában üzemelő I. MOBA átemelő akna (A Kiskovácsi utcában üzemelő szennyvízcsatorna a Kiskovácsi településrész, Küngös, Csajág községek szennyvizét összegyűjti és az I. MOBA aknába vezeti) és gépészeti berendezések felújítására elkészültek a tervek.

A vízminőségi adatokat a Bakonykarszt Zrt. negyedévente frissíti. Az értékeket a frissítést megelőző 1 év méréseinek átlagából képezi.

Település:	Berhida
Szennyvíztisztító telep:	Berhida
Érvényes:	2024-07-16-tól

A vízminőségi adatokat negyedévente frissítjük. Az értékeket a frissítést megelőző 1 év méréseinek átlagából képezzük.

Tisztított szennyvíz		Határérték	
pH	7,39	-	6,5-9,5
NO ₃	13,6375	mg/l	-
KOI	32,25	mg/l	125
NH ₄ -N	2,30	mg/l	10
Össz. P.	1,69	mg/l	10
BOI	6,63	mg/l	35
SZOE	6,25	mg/l	25
Össz. Lebegőanyag	<2	mg/l	30
Össz. N	7,13	mg/l	55
Coliform	—	db/ml	-

* Időszakos határérték: 05. 01. -11. 14.

Szennyvíztisztító telepről kibocsátott tisztított szennyvíz laboreredményei
(forrás: https://bakonykarszt.hu/hu/sewage_quality?region_city=409 letöltve:
2025.03.07)

3.5. Peremartoni ipari szennyvíztisztító

Peremarton-Berhidán, a Peremartoni Ipari Park és Inkubátorház Kft. üzemeltetésében lévő (korábbi Peremartoni Vegyipari Vállalat) ipartelep területén több kisebb, főként szerves vegyipari anyagokat gyártó üzem működik (pl. Peremartoni Fertilizers Kft. stb.), mely üzemek szennyvizét az Ipari Park Kft. tisztítja. A szennyvíztisztítás semlegesítésből, ülepítőből, kiegyenlítésből áll és a tisztított szennyvíz befogadója: a Káloz-patakon keresztül a Nádor-csatorna.

3.6. Kiskovácsi bűzhatás

Három település, Csajág, Küngös és Berhida Kiskovácsi településrésze egy szennyvíznyomvonalon van mielőtt a KEHOP-os forrásból közel 1Mrd Ft értékben felújított és kibővített szennyvíztisztítóba becsatlakozik. A szennyvízátemelők nem megfelelő működése miatt évek óta állandósult az időnként elviselhetetlen szaghatás és az utóbbi időben a szennyvízhálózat rendszeres dugulása, amit a hálózaton lévő szennyvíz aknák falazatából kihulló betondarabok okoztak. Mindkét hiba a településen lévő szennyvíz átemelő rendszerben keletkezett, és a megengedettnél nagyobb koncentrációban jelen lévő kénhidrogén gázból adódik. A szennyvízaknák falazatának javítása megtörtént.

A szaghatás megszüntetésére kormányzati segítséget kaptunk, melyhely 2022 végén 60 millió forintos forrást biztosítottak az önkormányzatok részére a KEHOP-os pályázat el nem számolható önrészeként. A gyakorlati lebonyolítás, közbeszerzési pályázat kiírás az Építési és Közlekedési Minisztérium feladata.

4. Természetvédelem

4.1. Zöldterületek. zöldfelületek

A Település Ellátó Szervezet (TESZ) az önkormányzati tulajdonú zöldfelületet gondozza. A parkokban és játszótérekben rendszeresen nyírják a fűvet, gondozzák a fákat, virágokat, cserjéket. Elvégezte az útmenti fák őrszelvényezését, valamint vizsgálat alapján elvégzi a beteg és veszélyes fák kivágását, és gondoskodik azok pótlásáról.

5. Területi adatok

6. Földrészlet statisztika fekvésenként							
fekvés	földrészletek száma	egyéb önálló épületek száma	egyéb önálló lakások száma	összes terület (m2)	legkisebb földrészlet terület (m2)	legnagyobb földrészlet terület (m2)	átlagos földrészlet terület (m2)

belterület	2418	93	875	4039444	5	65684	1671
külterület	856	4	15	3635931 6	50	3266001	42475
zártkert	764	0	0	2324603	28	38169	3043
ÖSSZESEN	4038	97	890	4272336 3			

Földrészlet statisztika művelési áganként						
művelési ág	földrészletek száma	alrészletek száma	összes alrészlet terület (m2)	legkisebb alrészlet terület (m2)	legnagyobb alrészlet terület (m2)	átlagos alrészlet terület (m2)
erdő	32	35	5048067	1435	2606001	144230
fásított terület	10	11	18572	443	6755	1688
gyümölcsös	36	36	64849	453	5866	1801
kert	147	148	143978	28	4981	973
kivett	2821	2822	7250323	5	273150	2569
legelő	110	131	3773705	79	260322	28807
nádas	1	1	18016	18016	18016	18016
rét	104	108	740616	54	117133	6858
szántó	823	1137	25317732	195	717095	22267
szőlő	232	237	347505	371	5849	1466

(forrás: http://www.takarnet.hu/pls/tknet/hivatalok_p.kozseg_adat?kozsegkod=3891
letöltve 2024.03.07.)

7. Hulladékgazdálkodás és illegális hulladék

Továbbra is jelentős feladat az illegális hulladéklerakás megakadályozása, az illegális hulladék lerakások felszámolása vagy felszámoltatása.

A magánterületen található hulladék – szántókon, mezőkön, erdőkben, réteken stb. – ügyében az illetékes vármegyei kormányhivatal hulladékgazdálkodási hatósági eljárás keretében kötelezi az ingatlan tulajdonosát, vagy ha beazonosítható a hulladék korábbi tulajdonosa, akkor a hulladék korábbi tulajdonosát a hulladék elszállításra.

Sajnálatos módon az esetek többségében nem azonosítható a hulladék tulajdonosa, ilyenkor jogszabályoknak megfelelően az ingatlantulajdonos kerül eljárás alá, kötelezve az ingatlana megtisztítására. A tulajdonjog felelősséggel jár, illetve különböző kötelezettségeket, terheket is ró a tulajdonosra. Így az ingatlan tulajdonosát felelősség terheli a jogellenes hulladéklerakás vagy elhagyás megelőzéséért.

Az ingatlan tulajdonosa akkor mentesül a felelősség alól, ha megtett minden tőle elvárható intézkedést, hogy a hulladék elhelyezését vagy elhagyását megakadályozza és a hulladékgazdálkodási hatóság eljárása során bizonyítja a hulladék korábbi birtokosának vagy az ingatlan tényleges használójának személyét.

2023. július 1. napjával kezdődően a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás az addigi formájában megszűnt, tekintettel arra, hogy ettől a naptól kezdődően a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) a települési önkormányzat hulladékgazdálkodási közfeladat ellátási kötelezettségét tartalmazó szakaszai, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 19. pontja hatályát veszítette.

Elmondható tehát, hogy az új magasabb szintű jogszabályi rendelkezések által megszűnt a helyi önkormányzat hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos feladat-ellátási kötelezettsége, azt az állam vette át, mint állami hulladékgazdálkodási közfeladatot.

A lakossági kommunális hulladék, valamint a szelektív hulladék begyűjtését-elszállítását a "VERTIKÁL" Nonprofit Zrt. 2023. december 31-ig végezte. 2024. január 1-től a Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. a MOHU MOL partnereként szállítja Berhida településről a vegyes-, szelektív-, zöldhulladékot

Hulladéknaptár-Berhida

- Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés:**
Kihelyezhető hulladékok: lásd a lenti ábrák szerint
- Zöldhulladék gyűjtés:**
Zöldhulladék gyűjtésbe tartozó anyagok: Az ingatlanoknál keletkező falevel, fűnyesedék, gyom zöldhulladék díjmentes elszállítására jogosító matricával ellátott áttetsző, 110 literes zsákban, a gallyak, ágak zöldhulladék díjmentes elszállítására jogosító matricával ellátott **kötegekben** (max. 50x70 cm-es köteg, max. 5 cm ágvastagságig) helyezhető ki. A januári zöldhulladékgyűjtés során kizárólag a díszítő elemektől és egyéb hulladékoktól mentes fenyőfákat szállítjuk el.
- Lomtalanítás**
A lomtalanítási igényét a 06-88/592-112 telefonszámon, a szallitas@kozuzem.hu e-mail címen keresztül (<https://vknk.hu/>) jelezheti ügyfélszolgálatunk felé.
- Hulladékudvarok**
A hulladékudvarainkban ingyenesen elhelyezhető hulladékok típusáról, mennyiségéről, és a hulladékudvarok nyitva tartásáról a www.vknk.hu honlapunkon érhető el információ.

2025. 1. féléves gyűjtési napok

Település	Hulladék típusa:	Január	Február	Március	Április	Május	Június
Berhida	szelektív	6.,20.	3.,17.	3.,17.,31.	14.,28.	12.,26.	9.,23.
	zöldhulladék	13.,27.		10.,24.,	7.,21.	5.,19.	2.,16.,30.,

TELEPÜLÉSI VEGYES HULLADÉK GYŰJTÉSI NAP: HÉTFŐ

Kérjük, a hulladékokat a szállítás napján reggel 6 óráig az ingatlanok elé szíveskedjenek kihelyezni úgy, hogy az se a gyalogos, se a jármű forgalmat ne akadályozza.

Szolgáltató elérhetősége: Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft.
Honlap: www.vknk.hu, Telefon: 06-88/592-112
E-mail: szallitas@kozuzem.hu

Papír

Szelektíven gyűjthető

- hullémkarton öszehajtogatva
- csomagolópapír
- kartondoboz (pl. élelmiszer, kozmetikum doboza, cipődoboz)
- nyomtatópapír
- rekálm- és egyéb újság, szórólap
- tojástartó
- fűzet, könyv

Fém

Szelektíven gyűjthető

- fém italosdoboz
- konzervdoboz
- fémkupak
- fém tartalmú háztartási eszközök

Műanyag

Szelektíven gyűjthető

- műanyag PET-palecek
- lőia, habosított fólia
- hajtermékek kibőltet pohara, tégely
- műanyag kupakok
- kozmetikai szerek flakonjai, tubusai, tégelyei
- polisztról (pl. hungarocell)
- élelmiszerek műanyag csomagolása
- tűző- és mosáscserek csomagolási
- tűző- és mosáscserek csomagolási

Berhida I. féléves hulladéknaptára

Várpalotai hulladékudvar

Várpalotán a hulladékudvari szolgáltatások 2024. február 19-től a várpalotai lakosság, valamint más települések lakosai számára is elérhető a Várpalota, Grábler-tó utcai címen. (Tesco mögött, az autómosó mellett.)

Mit adhatunk le a hulladékudvarban?

- veszélyes anyagokat tartalmazó, hulladékká vált nyomtatópatronokat,
- fáradt olaj, ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj olajszűrő, fékfolyadék, veszélyes anyagokat tartalmazó fagyálló folyadék
- papír és karton csomagolási hulladék
- hungarocell, műanyag csomagolási hulladék
- vegyes, kevert csomagolási hulladék,
- üveg csomagolási hulladék
- textil csomagolási hulladék
- kiürült festékes dobozok, veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék
- olajos flakonok, veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék
- hulladékká vált gumiabroncsok
- ólomakkumulátorok, elemek és más akkumulátorok
- kevert építési-bontási hulladék,
- építési-bontási hulladék; beton, téglá, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke,
- papír és karton
- étolaj és zsír
- ruhanemű
- növényvédő szer
- fénycsövek és egyéb higanytartalmú hulladék
- veszélyes anyagokat tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták
- festékek, tinták, ragasztók és gyanták
- veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek
- veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések
- kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések
- fa hulladék (bútorok, fa hulladékok)
- műanyagok, fémek

- lom, lomhulladék

(forrás: <https://vknk.hu/hulladekudvar/> letöltve: 2025.03.09.)

8. Kóbor kutyák

A Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Kft. szerződés alapján ellátja Berhida város területén az elkóborolt ebek befogását, őrzését, illetve a település belterületén talált állati tetemek ártalmatlanításával kapcsolatos feladatokat.

A 2024-ben befogott ebek száma havi bontásban.

Hónap	Befogott eb
január	1
február	2
március	0
április	4
május	0
június	1
július	4
augusztus	0
szeptember	1
október	0
november	0
december	0
összesen:	13

(forrás: TESZ)

A kóbor kutyák számának csökkentése az állatok azonosíthatóságának (Chipelés, tetoválás) előírásával, ivartalanítással, valamint felvilágosító kampányokkal érhető el. Az egyedi azonosíthatóság segíti a kötelező egészségügyi beavatkozások (veszettség elleni oltás esetleg féreghajtás) ellenőrzését, illetve az eltévedt ebet segít visszajuttatni a gazdájához.

Berhida Város Önkormányzata több alkalommal indított figyelemfelhívó kampányt, az ebtartási szabályok betartására.

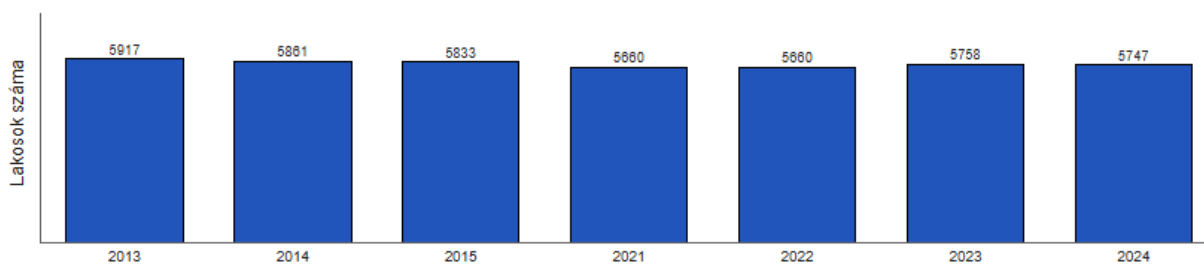
Berhida Város Önkormányzata az ebek mikrochipjének ellenőrzésére alkalmas készüléket (Mikrochip Scanner) helyezett el a Városháza (8181 Berhida, Veszprémi út 1-3.) épületének hátsó bejárat falára, amely alkalmas a talált ebek mikrochipjének ellenőrzésére.

(forrás: <https://berhida.asp.lgov.hu/sites/berhida/files/imce/2023-05/tajekoztato-chipleolvaso.pdf> letöltés: 2025.03.10.)

9. Népeség alakulása

A népeség alakulása 2013 és 2024 között

A népeség alakulást vizsgálva az elmúlt 10 évben csökkenés mutatkozott Berhidán egészen 2019-ig, ahol a népességszám 5633 fő volt. Ezt követő években hullámzó, változó tendencia volt jellemző Berhida lakónépességére. 2024. január elsején a lekérdezett adatok alapján a népesség 5747 fő, amely a tavalyi évhez viszonyítva 11 fő csökkenést jelent.

Berhida

ALAPADATOK

Nemzetiségi név:	–
KSH-kód:	33127
Jogállás:	Város
Régió:	Közép-Dunántúl
Vármegye:	Veszprém
Járás neve (kódja):	Várpalotai (190)
Járás székhelye:	Várpalota
Község önkormányzati hivatali kód:	2
Község önkormányzati hivatal székhelye:	Berhida
Nemzetiségi önkormányzat:	német, roma
Távhiívó körzetszám:	88
Vasútállomás:	Várpalota (10,2 km)

2 = közös önkormányzati hivatal fenntartó község, város önkormányzata, amely egyben a hivatal székhelye

NÉPESSÉG, LAKÁSÁLLOMÁNY, TERÜLET

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma	Területnagyság (hektár)
2024.01.01.	5 747	2 042	4 272
2023.01.01.	5 758	2 042	4 272
2022.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	5 685	2 040	4 272
2021.01.01.	5 684	2 047	4 272
2020.01.01.	5 720	2 043	4 272
2019.01.01.	5 633	2 042	4 272
2018.01.01.	5 659	2 042	4 272
2017.01.01.	5 687	2 041	4 272
2016.01.01.	5 785	2 040	4 272
2015.01.01.	5 821	2 038	4 273
2014.01.01.	5 858	2 037	4 272
2013.01.01.	5 920	2 036	4 273
2012.01.01.	5 940	2 036	4 273
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	5 932	2 035	4 273

Népesség, lakásállomány, terület

(forrás: https://www.ksh.hu/apps/hntr.telepules?p_lang=HU&p_id=33127 letöltés: 2025.03.10)

„Ha gondoskodunk a természetről, a természet is gondoskodik majd rólunk.”
(David Attenborough)

Berhida, 2025. március 14.

Pergő Margit sk.
polgármester